

6 augustus 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

[naam],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
destijds lid van de congregatie van de Salesianen van Don Bosco.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 april 2012. Op 15 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van aangeklaagde.

Op 9 juli 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. T.A. Hekster.

Aangeklaagde is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Na het overlijden van de moeder van klager in 1969 zag zijn vader zich gedwongen om klager bij het internaat [naam] te [plaats] onder te brengen.

Klager heeft de periode van 1969 tot 1971 op [internaat] doorgebracht.

In de periode dat aangeklaagde op [internaat] verbleef, was aangeklaagde één van de groepsleiders van klager.

Op een gegeven moment was klager in zijn slaapzaal om zich voor het voetballen te verkleeden of om voor het voetballen iets op te halen - klager kan zich dat niet exact meer voor de geest halen - toen opeens aangeklaagde bij hem stond. Aangeklaagde, die altijd veel met de jonge jongens "stoeide", begon de klager te kietelen en legde klager op een gegeven moment bij wijze van grap over zijn knie om hem zogenaamd een pak voor zijn broek te geven.

Daar bleef het - helaas - niet bij. Voordat klager er erg in had, betastte aangeklaagde - tot grote schrik van klager - met zijn andere hand vol de geslachtsdelen van klager. Achteraf realiseert klager zich hoe geraffineerd aangeklaagde te werk ging. De aandacht van klager werd vanzelfsprekend in eerste instantie volledig opgeëist door het zogenaamde onschuldige kietelen en het "pak voor zijn broek".

- 2.2. Klager prijst zich gelukkig dat het grensoverschrijdend gedrag van aangeklaagde geen ernstige gevolgen heeft gehad voor het verdere verloop van zijn leven. Het maakt klager nog wel steeds bijzonder kwaad dat een volwassen man misbruik heeft gemaakt van een kind van twaalf jaar. Tenslotte hecht klager er aan om naar voren te brengen dat hij ten aanzien van zijn kinderen zijn leven lang (vrijwel) niemand heeft kunnen vertrouwen. Klager is altijd zeer achterdochtig geweest ten aanzien van personen die op enige wijze bij zijn kinderen waren betrokken zoals leiders, trainers en leraren. Hij omschrijft dit als "misschien wel op het paranoia-achtige af". Klager heeft altijd goed in de gaten gehouden of er geen sprake was van onwenselijk gedrag van dergelijke personen richting zijn kinderen. Klager heeft zijn kinderen heel vaak gezegd dat "als er ook maar iemand met zijn vingers aan hen zou zitten dat ze dat gelijk moesten vertellen". Klager heeft hen hier ook meerdere keren over ondervraagd. Klager realiseert zich dan ook dat het misbruik waarvan hij slachtoffer is geworden, invloed heeft gehad op de wijze waarop hij zijn kinderen heeft opgevoed. Dat betreft hij.
- 2.3. Klager vindt het bovenal van groot belang dat aangeklaagde zijn verantwoordelijkheid neemt. Klager is hierin heel duidelijk: als aangeklaagde destijds als volwassen man zo flink was om aan een kind te zitten, dan dient hij anno 2012 ook zo flink te zijn om daarvoor zijn verantwoordelijkheid te nemen.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn reactie op het klaagschrift het volgende aangegeven:

De klacht van klager kwam als een donderslag bij heldere hemel. Tot die klacht boven water kwam leefde ik in de waan dat ik mijn opvoedingswerk juist zo goed gedaan had, want ik was me absoluut niet bewust van het feit dat ik zo ongelooflijk zwaar de mist in ben gegaan ten aanzien van klager.

Ook daarover ben ik uiteraard bij mijzelf te rade gegaan en heb geprobeerd boven water te halen hoe ik zo lomp, naïef, onprofessioneel geblunderd kan hebben. Wel begin ik me nu te realiseren dat ik zo groen was als gras.

De enige twee redenen die daarvoor te bedenken zijn is op de eerste plaats dat het mijn eerste baan was en ik zo onwetend als wat was zeker qua seksuele gevoelens en ontwikkeling van twaalf-jarigen.

Op de tweede plaats heeft men mij (en dat ergert me met de dag meer) blijkbaar bewust dom gehouden, want men schijnt wel degelijk van mijn blunder op de hoogte geweest te zijn, maar het niet nodig gevonden te hebben om dat met mij te bespreken of me daarover te onderhouden.

Hetgeen mij ook de mogelijkheid ontnomen heeft om (terecht) al veertig jaar terug door het stof te gaan en me uitgebreid bij klager te verontschuldigen voor dit al te onbenullige en (bijna) onvergeeflijk optreden van mij.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft aangeklaagde aangegeven dat hij zich niet kan herinneren dat hij de geslachtsdelen van klager heeft betast. Hij kan zich wel herinneren dat hij destijds veel stoeide met de jongens. Daarin heeft hij onprofessioneel gehandeld. Dat ervaart hij als een blunder.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van het klaagschrift waarin klager stelt dat aangeklaagde zijn geslachtsdelen heeft betast en dat er derhalve sprake is geweest van seksueel misbruik, hetgeen door aangeklaagde is betwist.
- De Klachtencommissie acht het op grond van de verklaring van klager aannemelijk, dat aangeklaagde bij het over de knie leggen van klager en het zogenaamd klager een pak voor zijn broek geven de geslachtsdelen van klager heeft aangeraakt. Niet met voldoende zekerheid kan echter worden vastgesteld of objectief gezien aangeklaagdes aanraking seksueel getint is geweest dan wel min of meer per ongeluk is geweest als gevolg van het stoeikarakter van het gebeuren.
- Ook indien mede het door klager aangedragen steunbewijs wordt beschouwd, kan de conclusie dat er sprake is geweest van seksueel misbruik niet worden getrokken. [Naam] spreekt in zijn verklaring ten aanzien van aangeklaagde van agressieve betasting van de intieme delen, doch ook dat duidt – nu nadere details ontbreken – eerder op fysieke aanranding in het kader van stoeien dan op seksueel getinte aanraking.
- Ook [naam] vermeldt in zijn artikel “[titel]” met betrekking tot aangeklaagde alleen aanraking van geslachtsdelen in het kader van stoeien.
- Tenslotte wordt de website-melding reeds vanwege het anonieme karakter terzijde gelegd.
- Het vorenstaande betekent dat geadviseerd zal worden de klacht ongegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Salesianen van Don Bosco de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 augustus 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.